NOVEMBER 2026

Ik ben gedagvaard voor de strafzitting van de politierechtbank

Wat nu?

Conferenties van voorzitters en hoofdgriffiers van vredegerechten en politierechtbanken
Waterloolaan 70, 1000 Brussel
https://www.rechtbanken-tribunaux.be/nl

In deze brochure

1 **Vóór de dag van de zitting**

1.1 Waarom krijg ik een dagvaarding?

1.2 Hoe kan ik mijn verdediging voorbereiden?

2 **Op de dag van de zitting**

2.1 Wat moet ik doen op de dag van de zitting?

2.2 Wie is wie?

2.3 Hoe verloopt de zitting?

3 **Na de zitting**

3.1 De rechter sluit de debatten, neemt de zaak in beraad en doet uitspraak

Belangrijk om te weten

Met deze brochure willen we je een beeld geven van hoe een strafzitting van de politierechtbank verloopt. Dat doen we kort, concreet en in klare taal.

Daarom kunnen we niet alle nuances die de wet voorziet, opnemen in deze brochure.

Bij de minste twijfel raden we je aan een beroep te doen op een gespecialiseerd persoon, zoals een advocaat.

Je kan dan ook geen rechten ontlenen aan de inhoud van deze brochure.

1 Vóór de dag van de zitting

1.1 Waarom krijg ik een dagvaarding?

Als je een verkeersovertreding hebt begaan, kan het parket (ook wel het openbaar ministerie genoemd) beslissen om jou te vervolgen en de zaak voor de politierechtbank te brengen. In dat geval zal het parket jou dagvaarden om naar de strafzitting van de politierechtbank te gaan. Je ontvangt een dagvaarding via een gerechtsdeurwaarder.

De **dagvaarding** is een officiële oproeping om naar de (politie)rechtbank te gaan. Daarin staat onder meer:

- **de dag en het uur** wanneer je naar de politierechtbank moet gaan;
- **welke (kamer van de) politierechtbank** je zaak zal behandelen;
- **het adres en de zaal van het gerechtsgebouw** waar de zitting doorgaat;
- **de strafbare feiten** waarvoor het parket je wil vervolgen (= de tenlastelegging(en));
- **de plaats en de datum van die feiten**.

Wanneer je gedagvaard bent voor de strafzitting van de politierechtbank, dan ben je een **beklaagde**.

Heb je zelf geen strafbare feiten gepleegd, maar heb je toch een dagvaarding ontvangen …

… als werkgever?

Als je werknemer een verkeersovertreding heeft begaan terwijl hij voor je werkte, dan kan het parket jou als werkgever mee vervolgen. Je wordt dan ook gedagvaard om naar de strafzitting van de politierechtbank te gaan, maar als **burgerrechtelijk aansprakelijke partij.** Het parket kan dat doen om te zorgen dat de geldboete en de gerechtskosten zeker betaald worden.

Als de rechter jou als werkgever uiteindelijk ook veroordeelt om de geldboete en de gerechtskosten te betalen, dan word je een **extra aanspreekpunt voor de overheid** voor wanneer je werknemer niet betaalt.

… als ouder?

Als je kind van 16 of 17 jaar een verkeersovertreding heeft begaan, dan kan het parket jou als ouder mee vervolgen. Je wordt dan ook gedagvaard om naar de strafzitting van de politierechtbank te gaan, maar als **burgerrechtelijk aansprakelijke partij.** Het parket kan dat doen om te zorgen dat de geldboete en de gerechtskosten zeker betaald worden.

Als de rechter jou als ouder uiteindelijk ook veroordeelt om de geldboete en de gerechtskosten te betalen, dan word je een **extra aanspreekpunt voor de overheid** voor wanneer je kind niet betaalt.

1.2 Hoe kan ik mijn verdediging voorbereiden?

Verzamel alle informatie die nuttig kan zijn voor je verdediging

Je bereidt je verdediging het best zo goed mogelijk voor. Verzamel alles wat je hebt (zoals documenten, foto's en getuigenverklaringen) en breng het mee naar de zitting.

Beslis of je een advocaat wil of niet

Optie 1: ik roep de hulp in van een advocaat

Waarvoor?

Je kan vragen aan de advocaat om:

- vóór de zitting je verdediging te helpen voorbereiden;
- mee met jou naar de zitting te gaan en je daar te verdedigen;
- in jouw plaats naar de zitting te gaan en je te vertegenwoordigen.

Wie?

Je kan zelf je advocaat kiezen. Doe dat zo snel mogelijk nadat je de dagvaarding hebt ontvangen. Zo heeft je advocaat genoeg tijd om je zaak voor te bereiden.

Rechtsbijstandsverzekering?

Heb je een rechtsbijstandsverzekering? **Vraag dan na of je zaak binnen je verzekering valt.** Er moet geen verkeersongeval hebben plaatsgevonden, ook bij verkeersovertredingen komt de rechtsbijstandsverzekeraar tussen.

De verzekeraar betaalt:

- de kosten van advocaten en deskundigen;
- bepaalde gerechtskosten.

De verzekeraar betaalt niet:

- een geldboete;
- de bijdrage aan het Fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en aan de occasionele redders.

Juridische tweedelijnsbijstand?

Kan je geen advocaat betalen? Dan kan je misschien gebruikmaken van de juridische tweedelijnsbijstand. Op basis van je inkomen of je situatie **kan je een pro-Deoadvocaat aanvragen, die volledig of gedeeltelijk gratis werkt.** Meer informatie vind je op www.vlaanderen.be/juridische-tweedelijnsbijstand-pro-deoadvocaat.

Optie 2: ik verdedig mezelf

Om je verdediging voor te bereiden, kijk je het best het strafdossier in. Dat kan je:

- op de griffie van de politierechtbank die je zaak zal behandelen;
- elke werkdag van 8u30 tot 12u30 en van 13u30 tot 16u00;
- vanaf de dag waarop je de dagvaarding hebt ontvangen tot de dag van de zitting.

Het strafdossier bevat alle bewijzen die het parket in de loop van het (voor)onderzoek verzameld heeft, waaronder de processen-verbaal die zijn opgesteld voor de vaststellingen van het verkeersongeval of de verkeersovertreding, voor een verhoor en voor een getuigenverklaring. De rechtbank houdt rekening met het strafdossier en jouw verdediging om te beslissen.

Wil je een kopie (van een deel) van het strafdossier? Je kan een kopie vragen van (een deel van) het strafdossier als je daarvoor betaalt.

2 Op de dag van de zitting

2.1 Wat moet ik doen op de dag van de zitting?

Kom naar de zitting of laat je advocaat in jouw plaats komen

Als je niet persoonlijk naar de zitting komt en niet vertegenwoordigd bent door een advocaat, zal de rechter beslissen zonder jouw verdediging te hebben gehoord. De rechter kan dan geen rekening houden met jouw argumenten of persoonlijke situatie. De rechter zal een verstekvonnis uitspreken.

Heb je contact gehad met een advocaat, maar kan die onverwachts toch niet aanwezig zijn op de zitting? Zeg dat dan tegen de rechter op de zitting. Je kan vragen om de behandeling van je zaak uit te stellen. De rechter beslist of hij ingaat op je vraag of niet.

Wees op tijd

Je zitting kan in de voor- of namiddag doorgaan. Kijk goed na in de dagvaarding op welke dag en op welk uur je aanwezig moet zijn. Wees zeker op tijd. Het is mogelijk dat je even moet wachten in de zittingszaal voor jouw zaak aan de beurt is.

Respecteer de regels

Het is verboden om te roken in het gerechtsgebouw.

Schakel je gsm uit of zet die op vliegtuigstand. Als je een dringende oproep zou krijgen, verlaat dan even de zittingszaal om die te beantwoorden. Zorg dat je de zitting niet stoort.

Praten stoort de zitting, doe dit buiten de zittingszaal.

Je mag geen foto's nemen, niet filmen en geen geluidsopnames maken, tenzij je hiervoor op voorhand de toelating van de rechter hebt gekregen.

Meld je aan bij de zaalwachter

Wanneer je de zittingszaal binnenkomt zonder advocaat, dan moet je je aanmelden bij de zaalwachter (ook wel de deurwaarder genoemd). Die zit aan de ingang of binnen in de zittingszaal. Hij noteert dat je aanwezig bent en legt je dossier klaar voor de rechter. Toon aan hem:

- je identiteitskaart;
- en (een kopie van) de dagvaarding die je hebt ontvangen.

Neem daarna plaats in de zittingszaal.

Heb je een advocaat? Dan zal hij zich aanmelden bij de zaalwachter en kan je meteen plaatsnemen in de zittingszaal.

2.2 Wie is wie?

Links van de rechter: **het parket**
Voor de politierechtbank wordt het parket vertegenwoordigd door:

- de procureur des Konings;
- de (eerste) substituut-procureur des Konings;
- een parketjurist.

In het midden: **de rechter**
De rechter in de politierechtbank zetelt alleen.

Rechts van de rechter: **de griffier**
De griffier ondersteunt de rechter en noteert het verloop van de zitting.

Meer informatie vind je op https://rechtbanken-tribunaux.be/nl/videos/wie-wie-in-de-strafzitting.

2.3 Hoe verloopt de zitting?

Mondeling

De procedure verloopt mondeling, maar elke partij kan op de zitting conclusies (= schriftelijke argumenten) en stukken (= bewijzen) neerleggen.

Alle conclusies en stukken die je op de zitting neerlegt, bezorg je het best ook op voorhand aan de rechtbank en de andere partijen (het parket en eventueel de burgerlijke partij).

Openbaar

De zitting is openbaar: de deuren van de zittingszaal blijven open en iedereen die geïnteresseerd is, mag de zitting komen volgen.

Uitzondering: de rechter kan een zaak achter gesloten deuren behandelen als de openbaarheid een gevaar oplevert voor de openbare orde of de goede zeden. Alleen de betrokken partijen en hun advocaat mogen dan in de zittingszaal.

De politierechtbank houdt bijna nooit zitting achter gesloten deuren.

Taal

Op de zitting wordt de taal gesproken van de dagvaarding die je hebt ontvangen.

Als je die taal niet spreekt of begrijpt, dan kan je op de eerste zitting vragen om een beëdigd tolk. De rechtbank zal ervoor zorgen dat de tolk op de volgende zitting aanwezig is. De tolk wordt betaald door de Belgische Staat.

Wanneer je beter Frans of Duits spreekt of begrijpt, dan kan je ook vragen dat de procedure in één van die talen verloopt. De rechter kan jouw zaak dan verzenden naar de dichtstbijgelegen politierechtbank van een ander taalgebied in België (Frans/Duits). De rechter is dat niet verplicht.

1. Jouw zaak wordt afgeroepen

Wanneer je zaak wordt afgeroepen, sta je op uit het publiek en ga je zitten op de plaats die de rechter of jouw advocaat aanwijst. De rechter leidt de debatten. Zo bepaalt hij welke partij wanneer het woord kan nemen.

Als beklaagde mag je pas spreken wanneer de rechter jou het woord heeft gegeven. Telkens je aan het woord bent, moet je rechtstaan.

2. De zaak wordt kort samengevat

De rechter of het parket schetst kort waarover jouw zaak gaat.

3. De burgerlijke partij vraagt een schadevergoeding

Als er een slachtoffer is, dan kan dat slachtoffer een vergoeding vragen voor de schade die jij hebt veroorzaakt. Dat betekent dat het slachtoffer zich burgerlijke partij stelt. In dat geval kan de rechter jou veroordelen om de schade van het slachtoffer te vergoeden.

4. Het parket vordert

Dan geeft de rechter het woord aan het parket. Op de zitting vertegenwoordigt het parket de samenleving. Het parket zal uitleg geven over de strafbare feiten. Het parket kan vragen om je een straf op te leggen die het geschikt vindt voor de feiten. De rechter is niet verplicht om het parket te volgen.

5. De rechter geeft jou of jouw advocaat het woord

Tot slot geeft de rechter jou of jouw advocaat het woord. De rechter kan je nog enkele vragen stellen om een bredere kijk te krijgen op de zaak.

Je mag bewijzen aan de rechter voorleggen om jouw standpunt te onderbouwen, zoals documenten, foto's en getuigenverklaringen.

Ben je zelf niet aanwezig, maar vertegenwoordigd door je advocaat? Dan zal je advocaat in jouw plaats spreken. De rechter kan beslissen dat hij jou toch persoonlijk wil zien. Hij stelt dan de zaak uit en vraagt aan je advocaat dat je de volgende keer zou meekomen.

3 Na de zitting

3.1 De rechter sluit de debatten, neemt de zaak in beraad en doet uitspraak

Als iedereen aan het woord is geweest en de rechter geen vragen meer heeft, dan sluit hij de debatten en neemt hij de zaak in beraad. Dat betekent dat de behandeling van je zaak voorbij is.

De rechter kan uitspraak doen op de zitting zelf of op een latere datum:

Op de zitting

Je kent onmiddellijk de beslissing van de rechter.

Enkele dagen na de zitting krijg je een e-mail of brief waarin staat dat je het vonnis kan lezen op www.justonweb.be.

Als je een advocaat hebt, dan krijgt je advocaat een bericht. Je krijgt dan zelf geen e-mail of brief.

Op een latere datum

De rechter deelt je de datum van de uitspraak mee. De uitspraak volgt normaal binnen de maand na de zitting.

Enkele dagen na de uitspraak krijg je een e-mail of brief waarin staat dat je het vonnis kan lezen op www.justonweb.be.

Als je een advocaat hebt, dan krijgt je advocaat een bericht. Je krijgt dan zelf geen e-mail of brief.